

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletben.

A nagygyűlés után.

Mekkora értelmi-erőről, lelkes szeretetről, imponáló erkölcsi erőről tett e 3 nap bizonyoságot! Mindenünk megvan ahhoz, hogy ezen országban a minket meghittó helyet elfoglaljuk, csak egy hiányzik.

Hiányzik „a közvélemény irányításának, befolyásolásának és az elmék megteremkenyítésének az az eszköze, amely nélkül a rohanó napi életben minden munka csak eredménytelen önfeláldozás, mert hatását eltöri és a vihar erejével szórja szét az ellenséges túnyomó erő.” Mindenki tudja, hogy ez a sajtó. A fővárosi keresztényellenes napilapok 680.000 példányban jelennek meg, míg a 3 katolikus napilap csak 33 ezeret képes felmutatni. Szóval az ellenséges sajtó huszszor akkora erővel rontja le azt, amit mi gyenge sajtónkkal, vagy pedig a szószéken és az iskolában építünk. Vagyis minden értelmi és erkölcsi erőnk mellett is a magyar katolicizmus a városligeti pófozógép szerepére van kárhözható. Minden ripók bátran kipróbálhatja és ki is próbálja rajta erejét. Valóságos tragikomédia, hogy a naponkénti felfofozás díját maguk a katolikusok fizetik meg a pontosan beküldött előfizetések vagy az utcasarkon lefizetett 2 és 4 fillérek alakjában. Ezért elengedtem volna minden külső dísz, türelmetlenül

hallgattam a legékezzőbb beszédeket és helyükbe valami rettentő világosságot kívántam az elmébe, amelynek fényénél befássuk szörnyű helyzetünket és még soha nem látott csodás áldozatkészségre induljon mindenki, akinek 2 koronával több jutott a legszükségesebb jövedelemnél. Ha én nemkatolikus újságíró volnék, egy szót sem irtam volna a katolikusok 3 napos országgyűléséről és így az ország tudomást sem vett volna az egész dologról. De ők okosak. A kath. előfizetők szája is minden szent időben — különösen ilyen nagy manifesztációk alkalmával — végig kell huzni a mézesmadzagot, hogy aztán kibírják egész esztendőn át vallásos meggyőződésük rugdalását.

Városy érsek ur. alvó oroszlánhoz hasonlította a magyar katolicizmust, amelyet ellenségei folyton inzultálnak, de nem akarják, hogy felébredjen. Nem hiszem, hogy félivalójuk van ettől az ébredéstől mindaddig, míg nem lesz tartalmas, gazdag, mindenféle olvasott sajtónk. Tudják ők, hogy enélkül nagy, de fogatlan és elkopott karmu oroszlánul várjuk dolguk. Rajtuk áll, hogy rettenetes karmai és vasfogai nőjjenek. Akkor majd nem mernék vele tréfolni. Ezek nélkül, amennyiben hiányuk a mi bűnünk, inkább illik rá az „alvó pimasz”, mint az „alvó oroszlán” jelzője.

*

A szivtelen anya.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Mikor Wenkey Ottó postafőnök fölébredt, feleségének, Ilonának hűlt helyét lelta. Agyán megvillant a tisztánlátás eszméje; tudta, hogy felesége hűtlenségének merész betetőzésétől sem riadt vissza. Megszökött gyáván és nyomorultan, megszökött!

A postafőnök e pillanatban mozdulatlanul állott. Azt sem tudta, létezik-e, pillanatra érzéketlen lett, csak mereven nézett egy bizonytalan pont felé, mintha a külvilág megszűnt és megsemmisült volna.

Pedig a napfény áttört már az ablakredőnyökön, sugara gyermekeinek álmával, mosolyával összeolvadt.

Önkéntelenül előrelépett s nézte ártatlan gyermekét, az elsőszülöttet, amint őt szunnyadt angyalarcával, melyre szöke hajának fűrtjei a napfénytől megaranyozva, selyemszálként omltak. Jóllehet bensejét a szenvedélyek vulkanikus erői égették, csöndben, lélegzetét visszafojtva állt gyermekei ágya előtt.

Nézte elsőszülött gyermekét, e pillanatban

nemcsak atyai szívének teljes szeretetével, mert e gyermek életének legfőbb öröme és vére volt, hanem kesergő részvétellel, könnyes szemmel, mert gyermeke ma anyátlan árva lett, a legelhagyottabb árva, szegénynél szegényebb, koldusnál koldusabb.

A gyermek mélyen aludt. Kezecskei mellén összetéve, mintha koporsóban feküdnék, alsó ajka meg-megrándult, mintha nehéz álma lett volna, homlokát szöke fűrtjei fődtek, melyeken a kelő nap sugara aranyfényben tündöklött.

Amint a postafőnök részegző tekintetét, úgy tűnt fel előtte, mintha gyermeke halva volna, mintha itt nem is a saját gyermeke feküdnék, hanem egy ártatlan gyermek-vertanunak a teteme. kit az anyai köszív részvétlenségének töre ilt meg.

Azt hitte, hogy lehetlenség az, hogy gyermeke még éljen, mert mint élhetne a gyermek, ha elfordul tőle, mint virágtól a napfény. Igen, az ilyen gyermek nem élhet, mert a virág is elhervad, elszárad és elvész.

Pedig itt a rideg való! Az anya nincs gyermekénél, nem tartja karjával átölelve, szorítva melengető szívéhez!

Wenkey gyermekét nézve, érezte, hogy a természet csalfa játékot űz vele, mert hogy hatol

Nagy igazságok hangzottak el Mazy Engelbert dr. kassai kir. főigazgató ajkairól a hétfői nyilvános ülésen. „Középiszkolai nevelésünk külső és belső akadályairól” szökött. Rámutatott a középiszkolai nevelés súlyos sebeire, amelyeket fájdalmasan érez az egész társadalom. „A tiszta erkölcs dolgában — ugymond — tanulóifjúságunk igen sok és igen nagy bajban szenved. Azt nem is számítva, hogy az ijesztő mértékben terjedő testi satnyulás és elméleti ernyedtség akárhányszor vérrontó műveletek eredménye, vagyis erkölcsi okokból eredeztethető; tisztán erkölcsi téren is nagy betegségek tünetei mutatkoznak. A tekintély tisztellete erősen és állandóan hanyatlal, úgy hogy a sztrájk kísért az iskola körül. Az elvezetvágy ijesztő módon terjed. A diákönnyilosság évről-évre nagyobb mértékben jelentkező körtünet; iskoláinkban minczen munkakévd, hanem csak munkakényszer stb.” Mindezek szomorú, ismert igazságok. A bajok okaira is rámutatott a tudós és tapasztalatokban gazdag előadó. Meg merete mondani, hogy a tanári testületben ahány tanár, annyi erkölcsi felfogás és világnézet van. Erős jellem csak egységes nevelő behatások eredménye lehet. „S hogyan lehetséges már most az ily különböző felfogású embereknek egységes hatása a tanulók erkölcsi jellemének kialakítására?! Aki ismeri és mérlegelni tudja

hat oda a napfény, hol a részvétlen anyai szív fagyos lehellete árad szét?

E pillanatban a gyermek halk nyögése hallatszott. E nyögés hangtól Wenkey megborzadt.

Nem, gyermeke nem volt halott, érezte, hogy a váratlan meglepetéstől felizgatott idegrendszere valótan képzeteket keltett fel benne.

Gyermek él. Jobb, hogy életben maradt. Mi válnék belőle gyermeke nélkül? Hiszen ha gyermeke él, 6 sincs elveszve, csak megszedült, mipt aki veszélyes magaslatozon jár, honnan a tátong mélységbe zuhanhat.

Ezen eszme hatása alatt megérett egy életigazságot, mely véret mint a nap déli heve felperzselt, merev állásából talpraállított, dörgőn fülébe sugta: éljed kell, mert a sziv keservénél, a földi szenvedéseknél felsőbb hatalom az élet, a való élet!

Ott feküdt előtte a való élet képében saját gyermeke.

Ha már a gyermeke nézve az anya meghalt, neki, az atyának élnie kell, mert a kislelkűség, az önmagáról való megfeledkezés, a szenvedélytől megtévesztett lélek a gyermek második hóhéra lehetne!

Wenkey szívében ez életigazságnak ezen erejét átérezte.

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Maj lapunk 4 oldal.

FJNb00000063

az összhangozó működés, az egységes hatás fontosságát a fizikai és erkölcsi világban, aki tisztában van az eredménytelenséggel és károkkal, amelyek széthúzó, eltérő hatásokból származnak: igazat fog adni, hogy lehetetlen helyzetnek mondom nevelő munkásságunk állását. Pélldá igazolják ezen állítások igazságát. Egyik tanár hívó ember, ezt a hitet tanítványainak lelkébe is átélheli, a másik büntetlenül neveli a papokat csalóknak.

Ezt a „lehetetlen helyzetet” a nemzet jövője fogja megbánni. Kath. iskoláink tanárai is egyetemi éveikben egyazon mérgezett filozófia említhető szívták bölcséleti képzettségüket. A kath. egyetem legalább kath. iskoláink tanárait fogja az ingoványos filozófia talajáról a keresztény tudás és meggyőződés szilárd földjére átvezetni. De ez is csak félsegítség. A kath. autonómiától sokat várunk az iskolák dolgában is. De mégis a kath. családokra vár a legnagyobb feladat, hogy gyermekeikben a kath. meggyőződést praktikus keresztény nevelés által rendíthetetlenül tegyék.

UJDONSÁGOK.

A királylátogatás. Visszatérünk még egyszer azokra, a kedves és feledhetetlen benyomásokra, a melyek a királylátogatás alkalmával történtek.

A királyt úgyszólván mindenki láthatta és igen jól szemügyre vehette. Mindenkinél feltűnt a 79 éves aggasztán frissessége s most már mindenki meggyőződött róla, hogy azok a bizonyos királyi „ruganyos” lépések nemcsak a legközelebbi környezet szokásmondásai. S a király az ő magas korához mérten nemcsak testileg egészséges meglepően, hanem lelkileg is fürge. Egész viselkedése mutatta ezt. Beszédét állandó mosoly

kísérte, emlékező tehetsége pedig csodálatosan élénk.

Elsősorban Szűcs Jenő alispánt mutatták be, ki a vármegye közönsége nevében üdvözölte Ő felségét. A király köszönetet mondott az üdvözléséért, majd megkérdezte:

— Hogy mennek a vármegye ügyei?
— Minden a legnagyobb rendben Felső.
— Sajnálattal értesültem, hogy a természetük az idén nem volt kedvező.
— Nem bizony Felsőes uram, mert a hosszantartó szárazság nagy károkat okozott.
— Igazán jót, mert ugy tudom, hogy a vármegye igen jó termő.

Sádra Gyula dr. polgármesternek megköszönte a szives fogadtatás és megkérdezte, hogy mióta polgármestere a városnak.

— Csak három hónapja felség — felelte a polgármester.
— S azelőtt mi volt?
— A várost képviseltem az országházban és gyakorló ügyvéd voltam.

A királynak arra a kérdésre, hogy miként fejlődik a város, a polgármester megemlítette a legutóbbi időben épült középületeket, katonai lakatanyákat. Aztán a kereskedelem, ipar s különösen a földmivelés helyzetéről beszélgettek. A polgármester fölemlítette, hogy kereskedelmünket és iparunkat megbénítja a vasut, a mely a főváros felé tereli a forgalmat.

Prohászka Ottokár dr. megyéspüspöktől azt kérdezte a király, hogy mikor volt Budapesten?

— A katolikus nagygyűlés alkalmával.
— Jól sikerült-e?
— Fényesen sikerült.
— De nemrégiben szintén volt Budapesten?
— Igenis voltam a püspöki konferencián.
— Miről folyt a tanácskozás?
— A kongrua ügyét elintéztük.

Azután az autonómiai tanácskozásról kezdtek még beszélni.

Őfelsége most Zichy Rafael grófhöz fordult.

— Ugy-e most jött Ischből?
— Igen, Felső.
— Hallom zergékre vadászott.
— Igen felség.
— És milyen eredménnyel.
— Elég jó eredménnyel, felség.

Zichy János gróftól családja felől kérdezősködött, majd látható örömmel fogott kezét Zichy Aladár gróf miniszterrel, örömet fejezte ki, hogy itt láthatja, Cziráky Antal gróftól szintén családja felől kérdezősködött.

Eszterházy László gróftól megkérdezte, hogy messze lakik-e a várostól. Mikor a gróf azt felelte, hogy Sárosdon, elég közel lakik, a király azt felelte:

— Értesültem róla, hogy önnek itt a városban is igen nagy az elfoglaltsága. (Tudvalevő, hogy Eszterházy László gróf a gazdasági egyesület elnöke s mint gazdaság egyike a legképzetebbeknek, akinek tudása és tanácsai iránt a földmivelésügyi minisztérium mindig a legelőnkebben szokott érdeklődni.)

Mikor Sárközy Aurél volt komárommegyei főispán meglátta, megkérdezte tőle:

— Hogyan van az, hogy önt eddig mindig Komáromban láttam és most itt van?

— A birtokom itt van felség — felelt Sárközy Aurél — s azért jöttem a fejérmegyei tisztelgőkkel.

Soror Sztás Pongráciát a Ferenc József nőnevelde vezetőjét a Zárda növényékei felől, azoknak számáról kérdezte. Megható volt az a gyengédség, a melyet a király a csokrot átnyújtó három kis leány szemében viselkedett. Lehajolt hozzájuk, megsimogatta az arcukat, az egyikőt megkérdezte, hogy melyik iskolába jár, a másiktól, hogy hányadik osztályba, a harmadiktól, hogy: hogy megy a tanulás, mire a kis lány csengő hangon azt felelte: — Nagyon jól felség! — A király jóízűen mosolygott a bátor feleleten.

Nemes gondolkodása és jó szíve volt.

Gyermekét végtelenül szerette.

Elérzékenyedve tilt oda az ágy szélére, gyermekére hajolt, homlokon csókolva őt, könnyeivel öntözve arcát, melyre a napfényes óra a fájdalomnak redőit titkos kézzel rötta.

Gyermekét látva, feltárult előtte a mult ... a boldog mult.

Igen, ezen gyermeke a boldogság édes gyümölcse volt. Szébb volt a világ, jobbak az emberek, az ég tiszta és derült volt, a napfény élénkebb és áthatóbb, igen, minden más volt, szébb, jobb és nemesebb.

Akkoron Wenkey boldog, végtelenül boldog volt, nemcsak egymaga, hanem ...

Gondolatát gyermeke szötte tovább, aki álomban a „mama” szöcskát ismételtegette.

Valóban ketten voltak boldogok, Wenkey és a „mama.”

Mikor egybekeltek, Wenkey nagyon szerette a mamát, hiszen szerelemből nősült, szerelemből vezetete az oltárhoz és meleg otthonába.

Aztán, házassága első éveiben milyen békésen éltek, egymást szeretve, mintha az Ur egymásnak teremtette volna őket.

Soha nem merült fel köztük ellentét, a zugolódás legkisebb szele sem érintette őket, a házban az égi nemtők az egyetértés, a kölcsönös szeretet tüzeit élesztették, örömmittasan és boldogan éltek, mintha e földön tartós és örök boldogságra teremtettek volna.

Amíg Wenkey gondolatai a mult, a boldog mult édenkertjében kalandoztak, gyermeke mosolygott.

Ezen mosoly újból Wenkey életének egy boldog szakát idézte föl!

Milyen remegve várták e lányka világra-jöttét, mikor megszületett, milyen öröm volt a házban, hogy csókolgatták, ölelték a gyermeket.

Az ábrándozás, a multak képei, az alvó gyermek feledteték Wenkeyvel az élet zordon-ságát, a ház pusztaságát.

Mily lehetetlen bölcs az Ur! Hogy szenvedéseink el ne gyötörjenek, megkönyörül rajtunk, ha bánatunk a legnagyobb, ha fájdalomunk a legmérszöbb, olykor-olykor feledtet velünk mindent. A sivar jelenből a multak örömeibe vezet, hogy össze ne rogyjunk, meg ne semmisüljünk.

Az élet válságos pillanataiban néha hiu ábránd, a visszaemlékezés új tetre és életre sarkal.

Igaz hogy aztán a felocsudás drámaibb, de sokszor megmésis, új pályát jelöl s megóv a kétségbeeséstől.

Wenkey megkönnyebbült. De csak egy pillanatra, mert a sivar jelen ábrándképeit a semmiségbe döntötte ... második gyermeke, kis fia sírni kezdett.

E sírás tisztázta jelen helyzetét, gondolta, hogy el van vesztve, végtelenségem: istülvé, alig tudott lábára állni, hogy síró gyermeke ágyához vándorogjon, hogy a szökevény anya helyett csendre, álomra esütsa.

A gyermek atyja csitító szavára elaludt.

Wenkey az ágy szélén ülve, mély gondolatokba merült.

Sehogyssem tudott a gondolattal megbarákozni, hogy felesége végtelen ulla lépett.

Hiszen még tegnap olyan nyugodt volt, egyetlen arcvonása sem árulta el, hogy min terte fejét, ugy tudta a szenvedélyeket magába fojtani.

E pillanatban a postafőnök fölésmélt s félíg fenhangon mondá:

— Természetesen, nyugodt volt, mert nyugodtnak kellett lennie. Ez volt a terv, hogy szökését megelőző napon teljesen félrevezessen, elámitson.

A gyermekekhez és hozzá is olyan feltűnően kedves és szeretetreméltó volt, hogy a posta-

főnök örült féltékenységének gyanuja tűnedezni kezdett.

Talán avval a fiatal gyógyszerésszel, aki házi boldogságát megzavarta, csak azért bizalmaskodott, hogy bosszantsa, féltékeny tegye, hiszen hitvestársa volt, három gyermekének édes anyja!

Wenkey bizott feleségében, hanem a világ gonosz nyelve miatt nem tudott teljesen megnyugodni.

Napról-napra rosszabb híreket hallott feleségéről.

Amíg ő a hivatalban kötelességeit teljesíté, az a fiatal gyógyszerész ott időzött a házában s mikor hazatérőben volt, akkor kiosont gyáván és szöкке.

A főnök elvégre is hitvesének férje és gyermekeinek atyja volt, e kőssa híreknek véget kellett vetnie, s csak kötelességet teljesíté, midőn a nőnek megtűltá, hogy a gyógyszerész nem s.a.bad házába fogadnia.

Most már értette, miért vette az asszony a fiatal embert pártfogásába, most meggyőződött róla, hogy a világ nyelve igazat sutogott és mondott.

Mig ezek a gondolatok foglalkoztatták, harmadik gyermeke fölébredve s meglátva atyját, kinek komor tekintetétől megijedt, az ágyból kibujva atyjához sietett, térdére kapaszkodott s mindenféle kérdéssel ostromlá.

Midőn a gyermek kérdezé tőle: „hol van a mama? — a postafőnök mereven nézett gyermekére s csak annyit mondhatott: „gyermekem, már nincs anyátok!”

Oly kétségbeesve és felindultan mondá ezt, hogy két kisebb gyermekét is felveré álmutból, akik sírni kezdtek, megborzadva atyjok dult vonásaitól!

„Ne féljete, ne ijedezete tőlem, ti édes gyermekek. Csak anyátok hagyott el titeket, csakia

Itt egy kis kanapépör is volt. Sokan nehezteltek azért, hogy a hölgyek csokrát, a melyre az egész város hölgyközönsége gyűjtött, a Ferenc József nőnevelde növendékei adták át. Ennek az erédele a még egy héttel előlt való értekezlethől származik, ot hol arra a megállapodásra jutottak, hogy legjobb lesz, ha kis iskolás leánykák nyújtották át a királynak a csokrát, a mennyiben a király nagyon szereti a gyermekeket. A Ferenc József nőnevelde pedig azért választották, mert ahhoz a királyt kedves emlékek fűzik. Ötven évvel ezelőtt ugyanis épen a Ferenc József nőnevelde-alapítványának ünnepéjére jött el a király s így ez az ünnep tulajdonképen egy nagyon ritka jubileumi ünnep is. A leánykák: egy kereskedőnek, egy tisztviselőnek s egy katonatisztnek a gyermekei. Annyi bizonyos hogy ily ritka szerencsére, a mely nekik osztályrészül jutott, bárkiben kelhetne ártatlan irigységet.

Amint halljuk, az átnyújtott csokrát a Ferenc József nőnevelde készítette, a székesfehérvári hölgyek által összegyűjtött összeget pedig megfelelő jótékony célra fogják fordítani.

Széchenyi Viktor né grófnétől azt kérdezte, hogy mióta van és megszokott-e már magyarországon, aztán, hogy aktiváltatta-e már magát a fivére? Zichy Jenőné grófnéknak megköszönte, hogy kijött a fogadásra.

Károly János nagyprépostra ráismert, hogy volt már nála, (bizonyára mikor évekkkel ezelőtt a c. püspököt történt kinevezését köszönte meg.)

Szabócs Jenő kanonokot, mint a Ferenc József nőnevelde igazgatóját szólította meg. Az intézet sorsa, annak növendékei felől kérdezősködött. Szabócs kanonok hálával emlékezett a király jószágára, aki 50 év előtt az intézet alapítóját letette.

Széchenyi Viktor gr. főispán ezután Mandorff Géza bárót, Székesfehérvár orsz. képviselőjét mutatta be a felségének.

— A várost képviseli, nemde?

— Igen, felséges uram.

anyátok, én itt maradtam köztetek! Én nem foglak elhagyni, hiszen édes atyátok vagyok, hogy hagyjalak kire hagyjalak tiéket. Ha az anyai szív gyermekei iránt oly fagyos tud lenni, ki vetne ügyet rátok a nagy világban, hol idegenek és elhagyottak volnátok. Csak aludtatok, édes gyermekeim, hiszen még kora reggel van, álomra, pihenőre van még szükségetek. Ne féljétek, hiszen én itt maradok, itt virrasztok, hogy édesen és jól aludjatok."

A két legkisebb gyermek csakhamar el is aludt, csak a legnagyobb lányka nem tudott elaludni, hiszen édes atya zokogó hangja, könyei, felindulása elvitték álmát.

Keservesen zokogva kérdezte: "Hol van a mama és a legkisebb testvérdétek?"

Néhány percig tartott, a míg legyőzte felindulását, aztán lánya szöke fűrtet simogatva mondta: A legkisebb nem volt testvérdétek, hanem ..."

Gyermekeit párnára fektetve, a falon függő kereszt elé borult s tekintetét a keresztben függő Megváltóra mereven szegezve, imádkozott. "Oh Isten, adj erőt, hogy szentül gyermekeimért éljek! Most legalább valóra, bár keserves valóra öröndtem. A legkisebb gyermek az asszony hűtlenségének gyümölcse... Most tudom, mennyire büns volt, de te, isteni Megváltóm! könyörülj rajtam, s ha szent akarod úgy kívánja, világosítsd meg elméjét, ... hogy hűtlenségét, bűnét belátva, ismét visszatérjen, ha nem is hozzáam, hanem hozzájuk, az árván maradt gyermekekhez!"

E szavaknál a postafőnök megszádlívra földre borult, s amíg a gyermekek zajára a házbellek berohantak s az eszméletlen életre élesztették, a gyorsvonat a bűns asszonyt, a szivtelen anyát más tájak felé vivé.

Schmid Géza.

— Nemsokára következnek a parlamenti munka — mondotta Ófelsége, — sok dolguk lesz.

— Igen, felséges uram.

— Nehéz kérdéseket kell majd megoldaniok.

— **A király útutazása.** Holnap, pénteken, a lefuvás után Ófelsége elhagyja Veszprémet. A mint halljuk az a megállapodás, hogy Ófelsége városunkon keresztül utazik vissza Budapestre. Az útutazás a délután folyamán 3—4 óra táján történik, hogy pontosan mely időben határozottan nem tudják, illetőleg titokban tartják. A király azonban a vonatot egyáltalán nem hagyja el s a megállapodás itt legfeljebb 2—3 percen át tart, a míg a vonat mozdonyait kicserélik.

— **József kir. herceg városunkban.** A nagy hajgyakorlatok alkalmával tegnap estefelé József kir. herceggel is szerencsése volt városunknak. A kir. herceg a Magyar Király szállodánál megállapodott s rövid itt tartózkodás után autombilon folytatta útját.

— **Személyi hír.** Gebhardt Bódog városi főpénztáros visszaérkezett szabadságából és tegnap átvette hivatala vezetését.

— **Kinevezés.** Dornis József helybeli pénzügyigazgatósági tisztviselőt a pénzügyminiszter Kassára számtisztnek nevezte ki.

— **Kitüntetett tanító.** Örömmel értesülünk, hogy a fejezmegyei tanítói kar egyik legkiválóbb tagjának, Papp János, a lovasberényi r. kath. iskola főtanítójának a kultuszminiszter az 1907. évi XXVII. t. c. 4. §-a alapján a „vallás és közoktatás terén szerzett kiváló érdemei jutalmazásaképp” 200 kor. fizetés természetével bíró személyi pótlékot engedélyezett. Öszinte örömmel vesszük e hirt, mert Papp János tanító nemcsak mint tanító szerzett egyháza és hazája javára a tanítás ügyében kiváló érdemeit, de egyik legteljesebb munkása a társadalom anyagi mentésére irányuló szövetkezeli mozgalmaknak is. A Fejérmegyei Napló viszont régi munkatársát üdvözlő a kitüntetésben.

Ezzel egyszermind egy másik alaptalan panasznak is elejét vették. Sokan ugyanis azt hitték, hogy a kath. tanítóknak a miniszter személyi pótlékot nem engedélyez. A jelen példa legkésebben szóló ráfolata annak, hogy az igazi érdem nem mindig marad jutalmazatlan.

Ugyancsak Papp János főtanító megyéspüspökünk érdemeinek elismerésül a lovasberényi kath. iskolák igazgatójává nevezte ki s hozzá a következő levelet intézte:

Tek. Papp János kántortanító urnak

Lovasberény.

Kinevezem Önt a lovasberényi r. kath. iskola h. igazgatójává s felhatalmazom, hogy az igazgató-tanítói címet viselhesse, s mindama teendőket, melyek az iskola belső ügyeinek, a tanítók működéseknek a kath. egyház szellemében való vezérése s a tanítás és nevelés nagyobb sikere érdekében szükségesek, lelkiismeretes buzgalommal karolja fel és vigye keresztül. Székesfehérvár, 1905. szept. 12.

OTTOKÁR, püspök.

— **Küldöttség.** Közel ötven tagból álló küldöttség tisztelgett vasárnap délelőtt a polgármesternél, hogy a Deák Ferenc-utcából a Lövöldé-utcába a Lövöldékerten keresztül egy átjáró felállítását kérje. A küldöttséget, amelynek tagjai jó részt vasutiak voltak, dr. Csöppentzky Mihály vezette.

— **Megyéspüspökünk támadói.** A lapok körülmenyesen megírták, hogy vasárnap, a kath. nagygyűlés alkalmával megyéspüspökünket a cucilisták megdöbölték. Amily fölháborító, ép oly utálatos a nép „boldogítóinak” gyalázatos támadása, akik éppen az ellen a férfiu ellen emelték fel gonosz kezeit, aki a népjogok védelmében Magyarországon egy egész társadalmi osztályt serkent már évtizedek óta tevékeny munkásságra s aki maga is szívesen keresi fel az utolsó munkás kunyhóját, hogy ott szóval és anyagi segéllyel istápoljon.

Megkérdeztük a megyéspüspököt, hogy mennyiben felel meg a hírlapok közlése a való-

ságnak, mire Ófelsége az ő megszokott jókedvével mondotta:

— A cucilisták nem tudnak jól célozni. Dobáltak felém, köpködtek is, de egyetlen dobásuk sem ért, csupán a mellettem ülő Schlegl Péter győri kanonok ruhájára esett egy csuport.

A cucilisták büszkék lehetnek a tudományukra, amelyet a szólásszabadság és szabad véleménynyilvánítás terén kifejtettek. S ezek a banditák, ezek a bakonyi betyároknl is alávalóbb utonállók akarják Magyarországot kormányozni s az általános titkos szavazó jog által az országgyűlésen többségre jutni.

Buchinger Manó ur! majd ha fagy!!!

— **Uj tanárok.** A kultuszminiszter Góschl Péter dr. tanárjelöltet és Horváth Elemér tanárt a főreáliskola új osztályába tanárokká kinevezte.

— **A kórházi igazgató választmány** ma délelőtt ülést tartott a vármegye-házán Szűcs Jenő alispán elnökletével. Az igazgatóválasztmány a jövő évi költségvetést tárgyalta le s elhatározta a kórházban egy újabb kut felállítását a köz-szükségletek fedezésére.

— **Halálozások** Kutassy Endre nyugalmazott községi jegyző f. hó 15-én, élete 58-ik évében Kápolnásnýken elhunyt.

Berecz Antal, a fels. 1. isk. min. biztos meghalt. Temetésére, mely tegnap volt, Matskásy Rózsa, a helybeli felső leányiskola igazgatója ment fel Budapestre. Felső leányiskolánk jóakaróját vesztette el Berecz Antalban.

— **A Vörösmarty kör igazgató-választmány** a folyó hó 15-én d. u. 4 órakor gróf Széchenyi Viktor főispán elnökletével ülést tartott. Ez alkalommal a Vörösmarty kör új helyiségeinek berendezési módján tanácskoztak. A Vörösmarty kör pazar kényelem dolgában vetekedni fog a székesfőváros előkelőbb kaszinóinak berendezésével.

— **A munkások ügye** szépen közelodik a megvalósulás felé. A legutóbbi értekezleten a telek megválasztása került szóba. Az értekezleten Kerekes Lajos dr. h. polgármester elnökölt. Berterjesztte a kiküldött bizottság jelentését. Sajnálatlalt említette fel, hogy a kikötött időben a bizottság tagjai nem jelentek meg s így Polczér Péter gazd. tanácsos kénytelen volt a főmérnökkel elvégezni a feladatot, aki azóta már el is készítette a vázrajzot. Ók ugyanis a város földjei közül azt találták legalkalmasabbnak, amely a Kálvária-temetőtől nyugatra az országút terjed. Ezen a területen 112 megfelelő, 300 □-öles telek hasítható. Ketskés Elek felszólalásában hangsúlyozta, hogy a munkások az u. n. „peres földek”-et óhajtják és ha nem akarunk elégedetlenséget támasztani közöttük, amellet kell döntenünk. Ó bizonyosra veszi, hogy a minisztérium szakértői tudnak módot arra, hogy miként lehet alkalmassá tenni a „peres földek”-et. Ifj. Lits Ferenc hasonló értelmű felszólalása után az értekezlet a „peres földek” mellett döntött, már t. i. ha a szakértők véleménye annak felhasználását lehetővé teszi.

— **Elsült puska.** Német József alcsuti szőlőbirtokos, fáradságos munka után pihenőre dönt le a prészah ajtajában. Szerencsétlenségére a puska, amelyet nem akasztott le válláról, elsült s a golyó fejét érte. Könnyebben sebesült meg, a Szent György kórházban ápolják.

— **Katona-dolgok.** Az egész megyét előzőnlő katonákról sok szó esik mostanában. Katonai merészséggel látnak neki minden megengedett s meg nem engedett dolgoknak. A falusi kertek gyümölcskészlete, nagy veszedelemnek néz elébe. Ez természetesen nem egyszer összetűközésnek szokott forrása lenni. Bokod községben pl. egyik katona berontott egy gazdaember szőlőjébe, konnét néhány szőlőfűrttel jött ki. A csősz észrevevén a garázdálkodó katonát, ráltott s oly veszedelmesen találta, hogy holtan hűkott a földre. — A Polgárhoz tartozó László-majorban pedig az ott tartózkodó katonák vérea összetűközést ügtonöztek a balatonparti vasutón dolgozó hórvat munkásokkal. A munkásokat karddal támadták meg a kik közül közül különösen Nagy József, Szili István és Farkas Mihály vitékedtek. A munkások közül Ila Kéjelő, Vidákovics János súlyosan megsebesültek. Több lövések nem találtak.

— **Tanítválasztás.** Mórton a katolikus eliskolához a megválasztott tanító állásra Eisenberger Lajos okl. tanító választatott meg.

— **A gunka jutalma.** Schöngrunder Ferenc 50 éves móri szőlőmunkás becsületes munkájával már 30 év óta áll Ulcz Nándor járási irnok szolgálatában. A földművelési miniszter a becsületes, derék szolgát 30 éves munkásságáért 100 korona jutalomba részesítette. A jutalomdíjat és elismerő oklevelet Kovách Sándor móri főszolgabíró folyó hó 20-án délelőtt 11 órakor fogja ünnepélyesen a jutalmazottnak átadni.

— **Azok a bizonyos újságok.** Akik a múlt héten újságot olvastak, fülhegyezve lesték azokat a botrányokat, amelyeket a világ Londonból várhat. Leírták, hogy az angol katolikusok eucharisztikus konferenciát és óriási körmenetet akarnak tartani London utcáin. Megírták, hogy ott lesz a pápa követe is és hogy az angol nép részéről szörnyű botrány készülődik, mert az angolok nem tűrik, hogy az ő városukban más vallásúak ilyen nyilvános hitvallást tegyenek. Megírták azt is, hogy legalább is tízezer rendőr őrzi a botránycsinálókat. Ezek után persze a bamba újságolvasó közönség nem gondolt egyebet, csak azt, hogy a katolikusok az egész világon nem művelnek egyebet, mint botrányokat. Azt, hogy a pápa követe csak megelőző diplomáciai tárgyalások után lép angol földre, a laikus ember nem tudja, azt szintén nem, hogy annak a körmenetnek minden egyes részlete előzőleg biztosítva volt. De hát az újságok megtették kötelességüket: tele kürtölkék a világot, hogy a katolikusok Londonban is botrányt készülnék okozni. Mikor aztán a kongresszus lezajlott, a körmenet is *mielőságon*, minden zaj és baj nélkül folyt le, a tisztelt újságok elnémutak s most is halgatnak mint a sir. Ez már nem az ő malmukra hajtja a vizet. Itt látszik meg valójában, hogy *milyen* (?) hatalom a sajtó. Hogyan is mondotta annak idején a Dreyfus-mozgalmak korában a Budapesti Hírlap? — Különbösek ezek a Franciáországából kikerülő hírek. Mikor a határon keresztül érnek, minden kihull belőlük, ami Dreyfus ellen van és minden benmarad, ami Dreyfus mellett szól.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról napra növekedik.

As. Emulsió valószínűleg a SCOTT-féle modern védőeszköz a halászat kárjára ügyelme van.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utololsó 30 éven keresztül. Ép ily szembeötölő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Etvágás és álm

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meggyőződik róla.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Szökött katoná.** Preisz Ferenc nadapi illetőségű, Pécssett állomásozó katoná megszökött a katonai szolgálatból. Nadap vasuti állomásán, Velenécen azonban alig lépett a szülői földre, le-tartóztatták a csendőrök. Atadják katonáéknak.

— **Az erdő tolvajai.** Juhász József és Gruber György lovasberényi lakosok Cziráky Antal gróf erdejéből kizakarral tetemes mennyiségű fát loptak. Feljelentette őket a csendőrség.

— **Cimbalomtanfolyam.** Értesítem a n. é. közönséget, hogy tanítványokat cimbalomra elfogadok — lakáson vagy házon kívül — *elméleti és gyakorlati oktatásra*, úgy gyermekeket és felnőtteket, mint kezdőket és haladókat. — Tisztelettel: **Prospat Emilia**, okleveles cimbalomtanárnő, Székesfehérvár, Halász-utca 3. (Saját ház.)

— **A becsült.** Mandl Mihály kávé és dr. Lurja Aladár lapszerkesztő között becsületsértéssel végződő incidens merült fel. A királyi törvényszék ma tárgyalván az ügyet Mandl Mihályt 20 korona fő 10 korona mellékbüntetésre és 50 korona ügyvédi költség megfizetésére kötelezte.

— **Két asszony.** Fülöp Györgyné és Weisz Jakabné hihetőleg valamely üzleti ügyből kifolyólag keményen összekülönböztek egymással. Weisz Jakabné tetteleg is kifejezést akarván adni haragjának, alkalmas időben ráeset Fülöpnére s egy hatalmas karó segítségével annyira helybenhagyta, hogy súlyos sebesülés esett rajta. Az ügy törvény elé kerül.

— **Zavaros Aladár a Népszavában.** A Népszava fehérvári tudósítójának értesítése alapján mult szombati számában durva kirohanást intéz Zavaros Aladár rendőrkapitány ellen, mert 2 szocialista elvtársról följelentett Bisle rAdolf nyomdajelöltön, az ellene emelt iparkihágási vád alól fölmentette. Mi utánanéztünk az egész ügynek, s ennek alapján csak azt jegyeztük meg, hogy Népszava idevonatkozó híradása rosszakaratu elferdítése a valódi tényállásnak, piszkolódása pedig föle megszokott alaptalan rágalom.

Zeneiskola! Van szerencsém az igen tisztelt szülők szives tudomására hozni, hogy zeneiskolámba (Távirada-utca 21. sz. saját ház) a tanítványok felvételét f. évi szeptember hó 1-én megkezdem. A zeneiskolába kezdők és haladók felvételnek mindkét nemből; *hegedű, zongora, cimbalom és ének* tanfolyamra. Tandíj mérsékelt. Az oktatás az orsz. m. kir. Zeneakadémia tanterve szerint történik. — Tisztelettel **Jámbor Zsigmond** zenetanár.

— **Tüz Sárosdon.** Horváth Lajos sárosdi gazda árpaszalmakazalja kigyuladt s a lángok martaléka lett. A tüzet állítólag a gazda gyufával játszó gyermekei okozták. A törvényes eljárás megindult ellenük.

— **Egy kálozi asszony.** Kálozról ritkán kapunk eseményt. Ennek a rokonszenves községnek egyik pusztájából hozott közénk egy szürke kis eseményt a fama. A Kálozhoz tartozó Aranyos-majordán a bérő gabonakészlete lassan, de biztosan egyre fogyott a magtárból. Hosszas megfigyelés után a tolvajnak nyomára jöttek, aki nem volt más, mint a mezőőr takaros felesége, Viga Gézané asszony. A kapzsi teremtés éjnek idején kiszokta bontani a magtár falazatát s alkalmas eszköz segítségével a maga zsákjába mereggette a dusan tolyó eleséget. Viga Gézané körülbelül 250 korona értékű gabonát fordított már a maga javára a más tulajdonából. A bíróság fog elbánni vele.

Mr. Charles Lyon, ki tizenegy éven át Prof. dr. Árkövy (fogorvos) asszisztense volt, minden szombaton rendel a „Magyar Király” szállodában.

IRODALOM.

Nagyasszonyunk Régi, kedves ismerős köszöntött be hozzánk a „Nagyasszonyunk” V. év folyamának első számával. Ami a pompában szerkesztett, immár 20000-nél több példányban megjelenő „Zászlónk” a fiuk számára; a serdülő leányaink részére a „Nagyasszonyunk”. Változatos, értékes tartalom, finom ízlés, a vallásosságban gyökerező mélységes, tiszta erkölcsi felfogás, szebbnél szebb illusztrációk, (magában az előtünk fekvő első számban 20 kép van) általában gyönyörű technikai kiállítás képezik előnyös tulajdonságait ennek a kedves havi folyóiratnak, melynél szebb, hasznosabb olvasmányt nem adhat katolikus szülő leánygyermeké kezébe.

A szeptemberi szám, melyet a kiadóhivatal (Győr, Orsolyita-zárda) kívánatra szivesen küld meg bárkinek; a következő gazdag tartalommal jelent meg, Ifju-szivek küzdelme, Montgoméry Florence. — A magister kamárius. Prohászka Mariska. — Mese a könnyecsepről. Sik Sándor. — Új versek. Harzsányi Lajos. — Kelet ébredése. Dr. Karácson Imre. — Csillagjósolás. Dr. Klein H. I. egyetemi tanár. — Ének a Duna mellett. Hortobágyi József. — A „Nagyasszonyunk” jövője. Madoniczky Ignác. — Az ország-bíró és királyi helytartónak leánya. Dr. Mohl Antal püspök. — Kongregációink élete. Az előkelő fogoly. Franciából Hodács Ágost. — Lőcsei kongregáció. Irodalom. Nagyasszonyunk krónikája stb.

A kitűnő folyóirat előfizetési ára egy évre 4 korona.

Műtrágya

a legjobb és legjutányosabb árban kapható a helybeli keresztény fogyasztási szövetkezet fő és fióküzletében.

Füüzlet: Szögyény-utca 1.
Fióküzlet: Zámoly-utca 33.

Mielőtt
Szomboly, közlőg I. épület
KÖLCSÖN
íránt intézkednék,
kérjék díjazalmat prospektust.
WELLES L. FEVÉD
BUDAPEST,
IX., Lónyay-utca 7.
Telefon: társasban
46-31.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ

CIM-, CIMER-, SZOBAFESTŐ- és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

== Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett. ==

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.